

INVESTERINGSSIGNALEN

Pressmeddelande tisdagen den 15 oktober 2002

- *Konsultbranschens marknadsläge bottnar under hösten*
- *Bygginvesteringarna ökar först efter sommaren 2003*

Detta framgår av den "Investeringssignal" som bransch- och arbetsgivarorganisationen Svensk Teknik och Design presenterade på tisdagen.

Som en konsekvens av den svaga allmänekonomiska tillväxten dras arkitekt- och teknikkonsultföretagen fortfarande med ett mattare orderläge. Detta innebär samtidigt att de sammantagna bygginvesteringarna knappast kommer att visa tydlig tillväxt igen förrän under andra halvåret 2003. Ökningstakten bör då kunna nå upp till ca 4-5%.

Glädjeområden finns dock. Orderläget för arkitekterna och konsulterna visar att infrastrukturinvesteringarna är på väg att öka och att flerbostadsinvesteringarna nu visar en ökningstakt på hela 8-10 %. Däremot faller de privata investeringarna i kontor och kommersiella lokaler och industrins byggande ligger alltjämt på en låg nivå.

Teknikkonsultföretagen med sin breda verksamhet bedömer att orderläget i början av 2003 förbättrats något medan arkitektföretagen däremot befarar en viss försämring.

I en stillastående industrikonjunktur ökar aktiviteten i industriteknikkonsultföretagen.

Konsultuppdragen inom produktutveckling ökar liksom uppdragen för industrins produktions- och processutveckling, vilket är tecken på förestående kapacitetsinvesteringar. För den snabbt omställbara industrin torde dock tidpunkten för genomförandet av investeringarna vara avhängig börsklimatet.

Svensk Teknik och Design är bransch- och arbetsgivarorganisationen för arkitekt-, teknik- och industrikonsultföretagen. Företagen arbetar tidigt i investeringscykeln och den direkta bygg- eller industriinvesteringen följer i snitt 1 -1½ år efter utrednings- och projekteringsinsatsen.

Marknadsundersökningen genomfördes under september och bygger på en enkät till drygt 80 branschföretag med totalt ca 15700 anställda i Sverige.

Svensk Teknik och Design

Pressmeddelande den 15 oktober 2002 / "Investeringssignalen" / kommentarer

Konsultföretagens och arkitektföretagens marknadsläge

präglas på det bygg- och anläggningsinriktade området av fortsatt avmattning. Tack vare en hyggligt stabil prisbild håller företagen ändå uppe omsättningen på en relativt god nivå.

Teknikkonsultföretagen med sin breda verksamhet bedömer nu att orderläget förbättras ett par procent under vintern. Arkitektföretagen å andra sidan med en stor volymandel uppdrag inom området kontor och kommersiella lokaler gör trots en påbörjad resursanpassning bedömningen att orderläget i början av nästa år kan ha försämrats med ca 5%.

Industrikonsultföretagens bedömning är att orderläget i början av nästa år tydligt har förbättrats. Den korta beläggningen har nu förbättrats något, delvis som en följd av vissa marknadsanpassade åtgärder. Konsultuppdragen inom produktutveckling ökar liksom uppdragen för industrins produktions- och processutveckling, vilket är tecken på förberedelser för kapacitetsinvesteringar hos industrikunderna.

... signalerar att

Bostadsinvesteringarna ökar

Arkitekt- och teknikkonsultföretagens uppdragsvolymen för flerbostadsprojekt visar fortsatt positiv utveckling med något stegrad ökningstakt. Vi bedömer att investeringarna i flerbostadshus – nybyggnad och ombyggnad sammantaget – ökar med ca 7 % under år 2002 medan ingångstakten till år 2003 åter justeras upp – nu till ca 8-10 %. Regeringens ambitioner på området kan ge ytterligare effekter i rätt riktning. Inklusive det svagt ökande småhusbyggandet kommer bostadsbyggandet i år att uppgå till ca 48-49 miljarder kronor. År 2003 bedömer vi att bostadsbyggandet ökar med ytterligare ca 3 miljarder kronor.

Näringslivets investeringar i kontor och kommersiella lokaler fortsätter att minska.

Arkitekt- och teknikkonsultföretagens orderläge inom området övriga hus har mattats sedan slutet av år 2000 och med accelererande takt sedan sommaren 2001. Under 2002 bedöms minskningen bli ca 7-9 %. De privata investeringarna minskar i år med drygt 4 miljarder medan de offentliga investeringarna väntas öka med en knapp miljard kronor. Sammantaget räknar vi med att investeringsutvecklingen stabiliseras först under andra halvåret 2003. Det minskade antalet nyinvesteringsprojekt är särskilt tydligt i Storstockholm. Samtidigt föder företagens flytt och andra hyresgäst Anpassningar åtskilliga ombyggnadsinvesteringar.

Investeringarna i infrastruktur tar fart

Planeringsaktiviteten på infrastrukturuområdet har ökat kraftigt alltsedan den försenade infrastrukturpropositionen förra hösten lades på riksdagens bord. Uppdragsvolymen hos teknikkonsultföretagen visar stabil tillväxt. Investeringarna på väg- och järnvägsområdet ökar med ca 1 miljard kronor under innevarande år och med 2-3 miljarder under 2003. På anläggningsområdet visar energiinvesteringarna fortsatt ökning. 3G-utbyggnaden är nu så svårbedömd att vi lämnar den utanför våra prognoser.

Industrins byggande stabiliseras – eller visar viss ökning 2003

Vi håller kvar vår prognos om att investeringarna i industrins byggande åter kan komma att visa en mindre tillväxt under andra halvåret 2003.

Industrins utveckling positiv under 2003

Industrins positiva orderingång under våren kom av sig. För den snabbt omställbara industrin torde nu tidpunkten för genomförande av nya investeringar vara avhängig börsklimatet. Industrikonsultföretagens orderingång tyder dock på att planeringen för investeringar i maskin- och annan produktionsutveckling pågår. Den mest positiva uppdragsutvecklingen hos industrikonsulterna finner vi främst inom kemi-, läkemedels- och livsmedelsområdena samt inom energisektorn.

Arkitektföretagen och de bygg- och anläggningsinriktade konsultföretagen

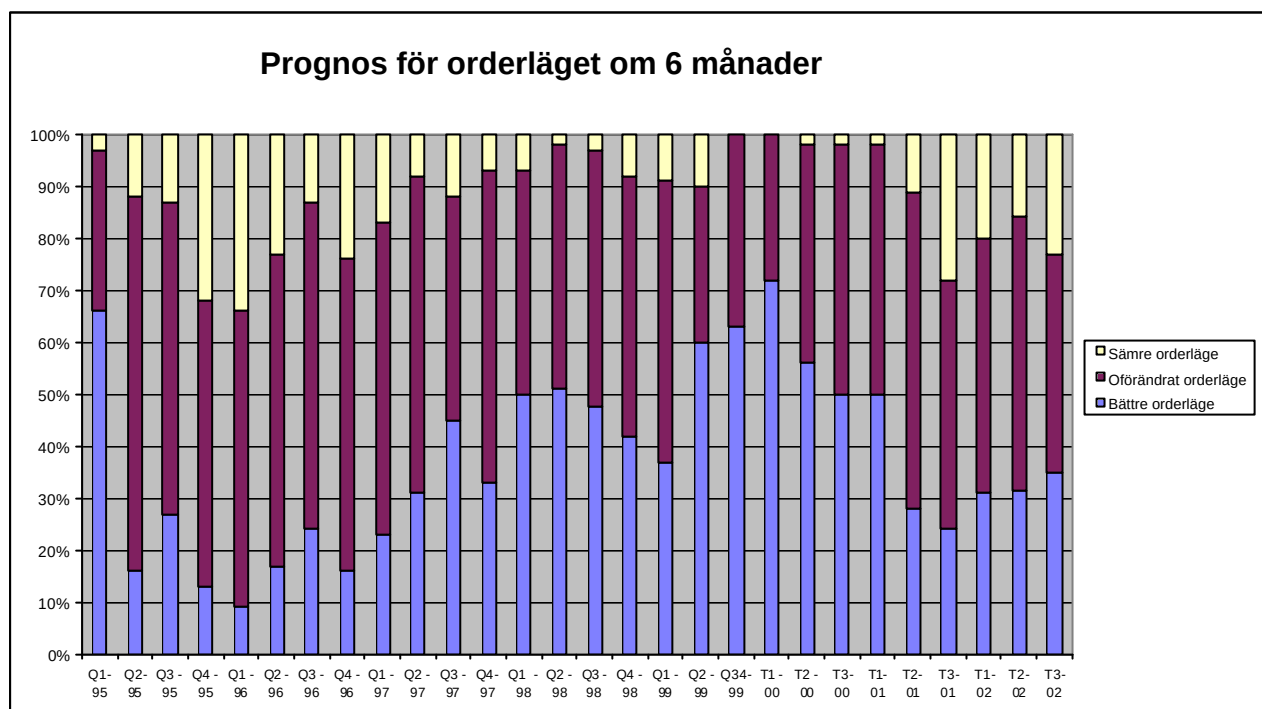
	Prognos			
	ökar	lika	minskar	
Personalstyrkan fram till 2003-03 (föregående avsåg prognos till 2002-12)	40% (39%)	40% (47%)	20% (14%)	(andel av de tillfrågade företagen)
Orderläget i Sverige 2003-03 (föregående avsåg prognos till 2002-12)	35% (32 %)	42% (54%)	23% (14%)	

			<u>2002-05-01</u>	<u>2002-01-01</u>	<u>2001-09-01</u>
Orderstock 2002-09-01	efter 2 mån	ca 71 %	(76 %)		
uttryckt som beläggning	efter 3 mån	ca 59 %	(59 %)	(79%)	(81%)
<i>Med detta avses här den andel av personalen, som vid angivna tider har full sysselsättning med vid mättidpunkten (2002-09-01) inneliggande order.</i>	efter 6 mån	ca 28 %	(30 %)	(63%)	(66%)
				(30%)	(32%)
		volymvägt			

Orderstock 2002-09-01, index = 84 (02-05-01=85, 02-01-01=87, 01-09-01=91, 01-05-01=90, 01-01-01=93, 00-09-01=93, 00-05-01= 94, 00-01-01=92, 99-09-01=90, 94-09-01=100)

Delsektorer	Andel projekt-ringsvolym			Prognos om utveckling fram till 2003-03			Prognos i sept. om utvecklingen fram till 02-12		
	2001	2000	1999	+	=	-	+	=	-
Bostäder	9%	7%	7%	79%	21	0	72%	26	2
Övriga hus	33	35	36	17	38	45	20	54	26
Industribyggnader	13	17	18	14	56	30	16	64	20
Vägar, infrastruktur	24	22	20	45	52	3	45	47	8
Övriga anläggningar	7	7	6	17	74	9	17	72	11
Miljö / utredningar	14	12	13	39	54	7%	42	46	12%

Prognos för arkitektföretagens och de bygg- och anläggningsinriktade konsultföretagens orderläge

Diagrammet visar vid varje mättillfälle arkitektföretagens och teknikkonsultföretagens sammantagna prognos om hur företagens orderläge kommer att vara om ett halvår.

Tabellen nedan visar hur projekteringsintensiva de olika delsektorena är

Delsektorer	Andel projekteringsvolym		Andel av totala bygginvesteringar	
	2001	2000	2001	2000
Bostäder	9%	7%	33%	32%
Övriga hus	33	35	35	35
Industribyggnader	13	17	8	9
Vägar, infrastruktur	24	22	11	10
Övriga anläggningar	7	7	11	12
Miljö / utredningar*	14	12	2+	2+%

*) En väsentlig andel av miljöuppdragen avser projekt inom de övriga delsektorena. I vår undersökning har vi dock inte kunnat göra den uppdelningen.

Svensk Teknik och Design

Pressmeddelande den 15 oktober 2002 / "Investeringssignalen" / tabellbilaga 3

De industriteknikinriktade konsultföretagen

Mätserien startade mars 1999

Personalstyrkan fram till 2003-03 (föregående avsåg prognos till 2002-12)

Orderläget i Sverige 2002-12 (föregående avsåg prognos till 2002-07)

Prognos		
ökar	lika	minskar
30% (55 %)	70% (35 %)	0% (10%)
62% (65 %)	38% (35 %)	0% (0 %)

(andel av de tillfrågade företagen)

Orderstock 2002-09-01 uttryckt som beläggning

Med detta avses här den andel av personalen, som vid angivna tider har full sysselsättning med vid mättidpunkten (2002-09-01) inneliggande order

	2002-05	2002-01	2001-09	2001-05
efter 2 mån	ca 76% (75%)	(77%)	(77%)	(74%)
efter 3 mån	ca 62% (59%)	(62%)	(60%)	(60%)
efter 6 mån	ca 38 % (44%)	(43%)	(39%)	(38%)

volymvägt

Orderstock 2002-09-01, index = 104 (2002-05-01=105, 2002-01-01=104, 2001-09-01=105, 2001-05-01=104, 2001-01-01=103, 2000-09-01=105, 2000-05-01=109, 99-03-01=100)

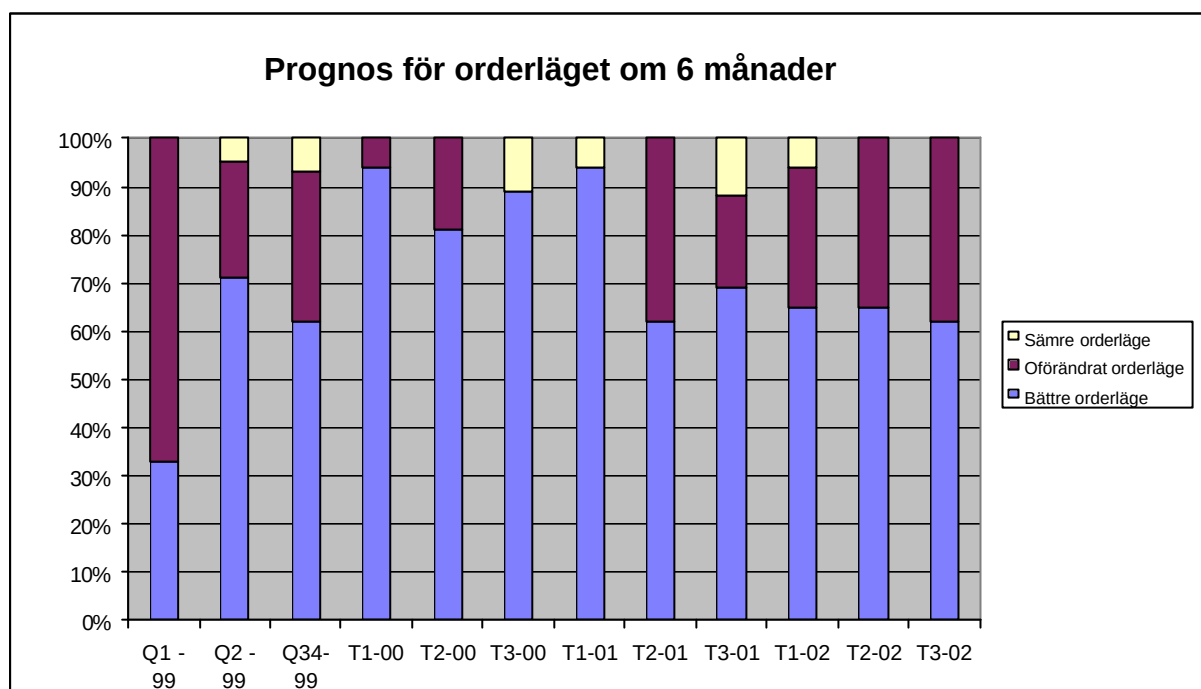
Delsektorer

Produktions- och processutveckling
Produktutveckling
Teknisk IT
Teknisk information/ utbildning

Andel uppdrags-volym		Prognos om utveckling fram till 2003-03			Prognos i september om utvecklingen fram till 2002-12		
2001	2000	+	=	-	+	=	-
20%	25%	52%	43	5	60%	30	10
43	30	45	41	14	30	50	20
29	32	29	38	33	40	25	35
8	13	53	32	15	47	29	24

De industriteknikinriktade konsultföretagen

Prognos för de industriteknikinriktade konsultföretagens orderläge

Diagrammet ovan visar vid varje mättillfälle industriteknikkonsultföretagens sammantagna prognos om hur företagets orderläge kommer att vara om ett halvår.

De olika kundsegmentens ungefärliga andel av industrikonsultföretagens omsättning	Andel projekteringsvolym			Prognos om uppdragsutvecklingen fram till 2003-03		
	2001	2000	1999	+	=	-
Gruvindustrin	1%	1%	2%	0 %	87	13
Trä-, massa-, pappersindustrin	9	18	17	53	40	7
Läkemedels-, kemiska industrin	11	12	10	73	23	4
Livsmedelsindustrin	6	*	*	53	42	5
Metall-, maskinindustrin (t ex Gränges, ABB)	16	13	13	39	61	0
Tillverkning el-/optik/telekomprodukter (t ex Ericsson)	21	21	21	15	30	55
Tillverkning av transportmedel (t ex Volvo, Scania)	30	24	23	45	30	25
Energi/kraft	4	8	9	59	41	0
Andra kundsegment	2	3	5	43	43	14